

عدد : ۱۵ (برنجی سنه) ۱۵ صفر ۱۳۱۷ جمعه ۱۱ : حزيران ۱۳۱۵ افرنجی ۲۳ حزيران ۱۸۹۹ (برنجی جلد)

ارتقا

ادارات ، فنون عسکریه و بحریه ،
وتألیف و تجارت و زراعت و صنایع
و معارف و امور نافه و اکتافی فقراتدن
باحث مصور جریده در .

(ارتقا) نك . استانبول و طشره
ایچون بر سنه لك آتونه سی ۳۲
عروشدر . پوسته یولی مقبولدر .
صحافی بالجملة ارباب قلمه آچیقدر . هر الی قلم
طوتان یازدهیلیر . مرکزی باب عالی
چاده سنده « معلومات » اداره خانه سیدر .

استانبول ایچون نسخه سی : ۱۰ پاره یه در شمدیلک جمعه کونلری نشر اولنور طشره ایچون نسخه سی : ۲۰ پاره یه در

تاریخ عمومی تربیه اطفال

— ۵ —

[چنین تفسیر کردن مایید]

او و یاربایرک هندستانه آقین آقین
و رودلری اهالی محلیه دن بر چو غنک
تبدیل ذهاب و اعتقاد ایلملری موجب
اولمشدر . «بوده» مذهبک حکمفرما
اولدینی بو خطه ده خرسیتیانانی نشر
ایتمکله اغراضشان (۱۶ نجی عصرده)
«سنت طوما» و «سنت فرانسوا» قساییه
مقصودلریه موفق اوله ایلمشدر که ایوم
هندیه تقریباً بر میلیون نفوسک قانونک
عالمه صایدینی ادعا ایلیورلر .

هندستان تاریخی حقدنه شوملاحظه
اجمالی و بردکن صکره مقصد اصیلزه
رجوع ایلم :

هندیلر و ساری روحانییه یک زیاده
رعایت و تبعیت ایدن بر قوم اولدولرندن
حیاتلری هانده برسیاقی اوزره دوام
ایلمکدهدر . «بوده» دولیه نام ذات بیان
ایلیورک : «هندستان» غریب و عجیب
بر مملکتدر ؛ ارض بوراده باطلجه ثروت
اطاشنی طاشقین برغا ایله ، برزمین
محصولدار ارازا ایله ، سما ، مدلولیک
عظمت خورشیدانه سیله و قاصرغه لرینک
قدرت هراس آورانه سیله اظهار شحمت
ایلیور . جایجا اسرار انکیز برکنشت
آراسنده افراد بشر اقدار سزلفنی فهم

ایدرک تواضع ایدر ؛ دیگر جهته ده جلہی
حمایه ایدن خدانک عظمت کامله سی رونما
اولور ؛ بری طرفه هر مخلوقک کردا
نداده اولدینی اجمال قوت و تأثیری حکمفر
مادر . بویه بر تأثیر آتنده بولتان هندیلر
فطرتاً دیندار بر قوم تشکیل ایلمشلردر
مذهبلری ایکی طرزده در : بر قسم
هندلی «براهم» نامیه ازلی ، روح عالم
نا محدود و روح موجودات طانیسلان بر
معبوده اعتقاد ایدرلر . دیکرلری ، بو
مذهبی ابطال و تعدیله چالیشهرق مقصدینی
اک نهایت «نیت» قطعه سنده ترویج ایده
بیان (براهم) مذهبی سالکلیله کندنی
مروجلری یسنده خونریزه مجادلره
سبیت ورن «بوده» بی طانیلر . حالبوکه
یلر «براهم» سی معبود طانیلر . حالبوکه
«بوده» وضع ایلدیکی مذهبده برطاقم
قواعد عمومی اخلاقه ایله سعادت و اقباله
ثابیت کسب ایلمکچنی ادعا ایلیوردی ؛
بوسبیدن طولانی ایکی فرقه آراسنده

بر هندلی (بوده) طریقته سنده اولانلر
روحک ابدیه تناعت و اعتقاد ایدر
(تناسخ ارواح) . بدعالمات مکافه
نائل اوله جقلری بو اعتقادک بر تأثیر
کورولتیلر واقع اولمشدر . «بوده» عن
اصل هند استزاده کائناتن ایکی «حکمت»
تحصیلی ایچون دنیاسدن ال چکمش و بو
مناسبتله «ساکیا» «مونی» یعنی (میزی)
و بعد «بوده» یعنی (حکم) عوونی آلتش
و هند تبت قطع لرند مسکلی نشر
ایلمشدر . مسکی شوندن عیارندو :

خدا و روح موجودتی ، ساحه
بحمه وضع ایلمکچین ، اساساً بومذهب
برسوری حیات استقالدین ، بقای ارنی
(تکون متوالی : انتقال) دن و «نیروانا»
Nirvana «دیکلری بر معدومیت
قطعه ده بقا پذیر اولمقدن عبارتدر .
«نیروانا» دیکلری شی ، مقدما حیاندنه
کنه ایشلین کیمسه نکه نامحدود بر موجودیت
و حیات ایچورسند جزا کوروب روحک
تکرار تولدایده رک نه ایلمش جزا چکوب الی
نه ایلمش مظهر عفوایت اولمشدن عبارتدر که بوده
وضع ایلیان قواعد اخلاقیه رعایت
ایتمه یسندرک نهید ایلمسی ضمنده اتخاذ
اولمشددر . بالآخره بو مذهب قواعد
جدیده علاوه ایلمه رک دائره سی توسیع
ایلمشدر که ایوم بر چوق رهبانلری ، عباد
دخانه لری ، سالکلی موجوددر .

براهمک اوصافی الوهیت درجه سنده
در : یاراندینی موجودات اوزرنده اجرا
ایلدیکی تأثیراته یعنی «خلق» و «حایه»
و یا «تهر» ایلمکسنه نظراً «براهم» ،
«دیشو» (قریشنا) ، «سوا» نامیه
اوج صفت بیزینی حائزدر . «قائیم» هندیه
عنوانی شونقسیم اوصافدن ایلری کلیر .
مع هذا «براهم» ک خصائص عالیسی ،
بو اوج شعبدن بشقه ، ده زیاده فرو
عالمه اقسام ایدر : ایسته بصورتله هندیلر
کونش ، سو ، هوا ، روزگار ، الخ ...
قوای مختلفه نکه تأثیرینی ایفا ایدن مشخص
الوهیتله مالکدرلر ، بو الوهیت زمره
لرینک ، یانه لرند چو جقلرک و قادیلرک تلف
و فساق آرزو ایدنلر بولوندینی کی
سائرلری معصوملرک ، توبه کارلرک ،
کولونچ عادتلرینک قصد آحساننی ایستلر .
«براهم» نوع بشری خلق ایلمکده
هستی یکنسقی اوله رق بدیده کنیرمویوب

باشندن «براهمیلر» یعنی «رهبانلر» ی ،
قوللرند «خاریقالر» یعنی «جنکارلر»
صفنی ، قارندن «ووزیالر» یعنی «چفتیلر» ی
و «ناجرلر» ی افراغ ایتمشدر ، باجقارلر
ندن دخی «سودارلر» و یا «اصناف»
علمه ، کی ارباب مزاحم و مساعی صدر
ایلمشلردر . بو طوائف مختلفه میانشده
هیأت بشریه ک کربده ، سرفراز
اولانلری ، بین الساس مظهر رعایت
اوله کلانلری رهبانلردر . طوائف سائرک
اعتباری صره سیله تنقص ایدر . هله
سودرلر بسبتون دخی عد ایلیورلر :

سودرلرله تاهل ایتمک دیکر صنفله
منوعدر ؛ و بوکی اختلاطدن حصوله
کله جک ر چو جق وطنندن ، حایه دن
محروم بر «سرسری» و یا «ملعون»
یعنی اسافل ناس مقامسنده تاقی ایلیور .
«براهمیلر» علم و عرفان ایله اشتغال
صاحبیدار اولان طائفهدر . «وهدالر» ی
یعنی ینلرینه عائد اولان کتابلری تبع و تفسیر
یالکر آتلمه عائدلر : الهیات ، علم کلام ، منطق ،
قانون ، طبابت ، علم نجوم ، هندسه ، الخ ...
مطالعهمی آتله حصر ایلمشدر . «خاتر»
یقارلر لر ایله «ووزیالر» اصول تجریر
و قرائتی ، علم حسابی اوکره نمک مأذو .
ندرلر : بو حدودک خارجسنه چقمق ،
سائرعلومی اوکرتمک ائلر ایچون منوعدر :

ادمان و مامرسه لرینه لزومی اولان بو
خصوصه تحبید ایلملری لازمه دندر .
تمبید افکار : ... بکلر و یا قرالار
جنکارلر میاندن انتخاب ایلیوب اصول
اداریه و حکمت حکومته متعاق خصوصی
تربیه لری اوکره نیلر : فضله اوله رق «براهمیلر»
تابع اولملری اقتدار و نفوذلری عقیم
بر اقدشدر . بر قرال «هیج» بر رهبانی ،
ولوکه دهشتی برجنایت ایشله مش اولسون ،
اتلافه جسارت ایده من .

سودرلرله قادیلر ، وهدالری اوقومغه
جرا نیاب اولامازلر . هله ، قادیلرک تربیه
و معارفی حقدنه طایفه زیاده مساعیه ایلمکده
وعادنا مختططرمی ععد ایلمه رک منع
اولمقدهدر . آتیق عمومی آیتلرده ،
بیراملرده اجرای رقص ایدرک کنیدیسی
انظار عامه ده کوستن «بیادر» نامندکی
رقاصله ایجاب ایدن تربیه اوکره دیلور .
هندیلرک سالک بولونقلری ذهاب
شرکی آیتا تعریف ایده من : هر هانکی

معنوسیدر . آیتدکی جندقواعدی ارامیه
بو بایده مجبوردر .

بو یوکی (خواجهمسنی ، صاحبی
ریشنی) طمن و ذم ایدن کیمسه نکه ،
حتی نسیانا ، خطاه بوفعلی یا پیش اولسه
بیله ، وفاتندن صکره یه روحی برحارک
وجودینه دخول انده جک ؛ شاید
یا کشلمله ارتکابه جرأت ایتمدیه برکابه
انتقال ایدر ؛ اگر مذسوب اولدینی ذاتدن
استیذان ایتمکچین طعام ایدرسه روحی
بو جکک بدننه کیدر ؛ خلاصه شرف
و مزیننه غبطه ایدرسه بیره و تحته کله می
کی هوام مضربه تحول ایدر .

بدر و والده سنی ، مریمینی صایان
(احترام ایدن) ذات دارینده و احکام
قازانیر ، وجودی بالآخره الهه منزله سنده
تجلیه مظهر ایلمه چکی کی وصفی غیر
قابل بر سعادت ایله کامران اوله جقدر .
یالکر والده سنه رعایتده تصور ایتمه
(عالم دینی) بی اکتساب ایدرلر ؛
بدرینه حرمت ایده لر (عالم وسطی) و یا
(جهان اثیری) بی قازانیر ، خواجهمسنه ،
بو یوکنه قارشی رعایتکار طاورانلر
براهمک ساکن بولوندینی (عالم سادی)
و یا (عالم لاهوتی) یه صعود ایله بالخاصه
براهمیلر طرفدن اداره ایلمکده اولان
مکاتب هندیه دایر بعض تفصیلات اعطا
ایده من ؟

اوج اولکی طائفه منسوب عالمه رک
بولوندینی محللرده ، اطفالک اصول تجریر
و قرائتی و حسابی اوکرتمک مخصوص
استدائی مکتبلری وارد . معلملر طلبه یی
حجاز اتلاندرمی ایچون صوبلر ، چوقلر
قوللانلر . یازی یازمق ایله کتاب اوقومق
زمانی عین و قددهدر . (مکتبلر بر افاج
آتنده بولندیریلور و هوا فنا اولورسه
صلاشدر آتله النجا ایلیور) یازیلری
اولا خرما اغاجنک یاراقلرینه دمیردن بر
قلم اوجیه چیزلر . طریق تجریرده
ایدرلرکرنده چنار اغاجنک دالرنه مرکب
ایله یازارلر ، مکتب غلبه قی اولورسه ،
خواجہ بو یوک و یلیکچ طلبه یی دیکرلری
اوکرتمک تشویق ایدر یعنی بوئر عتدند
دخی قافله لر موجوددر . ایسته (۱۸۳۲) —
(۱۸۵۳) سنه سنه قدر رحیات اولان آغلیقان
ناظری «بل — آتدر» واسطه سیله
هندستاندن لوندیه نقل ایلمه رک لوندیه
مکتبلرندن بریسنده موقع طبقه وضع
ایلدین «تدریس مقابل» و یا «لافاستر»
تدریس ، اصولی بورادن اقتباس ایلمشدر

افوال حکمانه ، جل حکمیه تحصیل فکر و اخلاقه بپوک برمارسه بخش ایتد یکنندن پروگرام داخلنده موجود در . بودها عقائد دینی می دخی (چونکه بالا خره بودها و برام مسلکی مزاج ایدیه لک ایکسندن مرکب بر طریقت میدانه کتیر- لشدر .) یکی قسمه تفریق ایدیه لک اوکره دیلور .

برنجیدی او امر عشره فی حاویدر :
(۱) هج بر ذی روح مخلوق تلف ایتمه جکک (هندیلر ات جیزلر) ؛
(۲) اصلا سرفت ایتمه جکک ؛
(۳) فحشانه جرأتیات اوله میه جکک ؛
مابعدی وار
مسعود رمزی

حوس العیس علی من هوش قصیده
امری القیس
[بکن نفعه سزد مابعد]

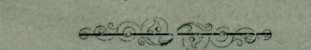
بورالره نظار محرر شی ، مذکورک (زوزنی) ایه آرلرنده مطلقا بر شی، اولمی کتاک (علم صرف) ایه ده آرلرنده بر عداوت اولمی . زیرا علم صرف اقتضاسجه شاعره کهداب الدمقس المقتل (مصراعده کی المقتل) نفیل یابندن اسم مفعول اولوب (نفیل یانی) دخی بنسا اوقویانلرک معلومی اولدینی اوزده (تکثیر) ی مفید اولمغه (المقتل) (زیاده سیه بوکولمش) دیمک اولدینی وزونی دخی یونی ایضاح ایچون (الذی اجبد قسله و بولغ فیه) یعنی او بوکولش و بوکولسی خصوصنده صوک درجه به واولمش دبدیکی حالد محرر شی مذکور بوا (بوکولامش) دیوب و (بوکولامش) دیمکله اکتفا ایتموب (نفیل) بابتک مفید اولدینی تکثیره عنادینه دابان دابانه مخالف اولسون دیو برده (ایشلامش) علاره ایدرک (ایشلامش بوکولامش) دیو توصیف ایلمشدر علم صرف (المقتل) ایچون (زیاده سیه بوکولمش) دیور محرر شی مذکور خیر (ایشلامش بوکولامش) دیور طوغروسو ابو مقاله .

اگر - شدی سولیدیکمز وجهه -
محرر شی مذکورک زوزنی و علم صرف ایه آرلرنده بر عداوت شدیده اولسیدی بو مرتبه مقابله به بولنزدی الله اصلاح ایلیه دیکله یلمانالم :
.. عاذا ایشلامش بوکولامش طره شکنده صارقان خام ایسک کی لحنک لنتندن ...

بیلیمکه نه سولیم عجا بو کیمسه (امری القیس معلقه سنک شرح) دیدیکی شی مذکور ی امری القیس معلقه شی اوقوم یارق می یازمشدر حریف وشحم کهداب الدمقس المقتل (بوکولمش ایسک صاچانی کی شحم) دیور ، محرر شی مذکور (بوکولامش ایشلامش خام ایسک کی لحن) دیور .
هابدی امری القیسک سوزینه قولاق و یرمیه لک یازمش دیلم خارجا بر دوشنمکده می یوق . ایسک لحن می بکنر شحم می بکنر . اوت امری القیسک سوزینه قولاق و یرمیه لک یازمشدر . هیچ کندی سوزلرینه قولاق و یرمیه لک آدم امری القیسک سوزینه قولاق و یرمیه لک آدم :
چیقتسند (قتل) بوکک (مقتل) بوکولمش دبدیکی حالد (محصول بیت) نده ایشلامش بوکولامش (دیور اغزندن جبقانی قولای دیوغی یوق . امری القیسک سوزنی فصل دیو به جق اقولله زبدا فیسم خاذا و بکتبه عمرأ و قرأه بکراً باقم بودقه تقدیر عجیبه یازم بیلیمشز .
بونلرنده بر طوبایلم :

عجیه عدد
۱ (رب نک معانیس چوقدر (ر) ؛
۲ بونده (تکثیر) ایچون دبدیک نصکره (دها نادر اوله رق) دیو ترجمه ایلمشدر (ایکی) ؛
۳ (غدر) ی محصول بیتده (نهر) دیوبیان ایلمش (اوج) ؛
۴ (غدر) نهر دیمی چیقتسینده (کول) دیدیکد نصکره واقع اولمش (دورت) ؛
۵ (غدره) نهر دبدیک نصکره برده بیلا نقوی بیلیم نه یامش دیو توصیف ایلمش (یش) ؛
۶ (ظل) صار معنانه قولالانیلور دیدیکد نصکره بر آدم صباحدن قشاهه قدر برایش ایه مشغول اولدینی وقت استعمال ارلور دهرک منافی بر معنی ایه ایضاح و تفسیر ایتمک ایسته مش (آلی) ؛
۷ صار معنانه دیمک نه دیمک اولدینی ده مکر بیلیمش (بدی) ؛
(ظل) کله می صار معنانه اولدینی حالد صار معنانه اولدینک نه دیمک اولدینی بیلیمه لک (محصول بیتده) و یردیکی بشقه معنالم

۸ یمنی اولدینی ده دوشونامشدر (سکز) صکره اومعناک یمنی اولدینی براز سز کی اوله رق بر طاقم اغز غلبه لانی ایه اورت یاحی ایتمک ایسته مش ایه ده بچرمامش الحاصل (ظل) ؛
۹ اداره ایدممامشدر (طقوز) هیچ اوسته لازم دکل ایکن (میات) و (طوق) به داترده اظهار معلومات
۱۰ ایدره لک بونلرک سبیلده بوق بره
۱۱ ایکی خطاده بولمشدر (اون) (برتمین) به معدلرینه آتشدروغله دهرکده بر (خطای اشکیزی) ده
۱۲ بولمشدر . (اون ایکی) ؛
۱۳ امری القیسک ده سنه ناقه دیمشدر (المقتل) به زیاده سیه بوکولش دیمک لازم ایکن (زوزنی) به و (علم صرف) عنادینه (ایشلامش بوکولامش) دیمشدر (اون دوت اون بش) حیرت ؛
مابعدی دها بک چوق

نقته مکتوبلری

(نه سنک یاوروسی) به و فاسزلغه باشلادک . بوسنک یایدیفک (چیرکین قیز) .
لره یاقیشیر . به (باغله اره سنده) طولاد شیرکن (حیات مخیل محرری) ایه کورور . شورمیسین ؟ باغله (ایلمک آدم) فی آثار آتماز او محرر شهر بر فؤادک (درکات ادراک) فی (خیال ایچنده) مقایسه ایدیو . ریمسک ؟ (موسیقیات طبیعت) چشکانه مغنیه لری (ایله رقابت ایدیو رومی ؟ آه سنک و فاسز ایشسک . (اوکوز آرایه لردن او توموییل آرایه لرنه قدر) ینهرک قیرلرده طولاشورسکده بکا هیچ خبر و یرمیورسک . کوشکانه (اندمیدم نظردن) بر جوق لوحه لر آهه شسک . بونلرده صنایع نقیسه به اولان مراقبکی کوستر . بیلیمسک ؟ (دکر هامنده) بر فیل فصل استحمام ایدر تاریخ طبیعی به آشنا اولدینک ایچون شهبه سز بونلری بیلیمک کلکک اقتضا ایدر . فقط فیلارک (بخارله متحرک آرایه لری) ایه (پترو ایه متحرک آرایه لره) قوشله جتی شهبه لیم . اولسه اولسه بور (سحر باز) لقی آری عد ایدیه بیلیر . تخفی بقدر بیلیریمسک ؟ کچنلرده سسکا (مکتوب کتیرن کویکیر) ایه بر منظومه کوندرمشدم . اومظومه (شام حیات) می تصور ایدیووردی . هر مصرعنده بر (شهاب) تأثیر کورمدکی ؟ فقط هبات !

نبکی (بر اوکمز لسانندن) دوشن بو (فریاد نی اثر) .
خطر کده می بر کون بوغازک مانی صولری ساحلاره نقل سسودا ایدرکن (کوکشدو مدخلی) بزه . موعد ملاقات اولمشسیدی . بر ادهاق چایوه دوغری ایلرله دک . (بارکیره باقی وینمک) ایشتمه کلدیکندن و لوسیدیده سوار اولمی اختیار ایتدک . صکره به آرامگاهمه عودت ایتدک . (طلوع شمس) بتون احتیاسات عاشقانه می ایلطافه کتیرمشدی . اوراده (غروب شمس) . قدر مکانات روحیه میز دیکله دک . ابرقی هفته ده (کوی دوکونی) نه کیمشدک . (صاراومش بر باغک دیکتلی خنده کی کارنده او بوقلیان جالغیجیلر ناخوش کوروتیلرله) . بزی راحتسز ایتدیلر . بر اراج آله چککله . اوراده (بشان نومیدانه) می اونومازسک دگی ؟ سنی براز دارلنیر کی اولدم . صکره (ندامت) ایتدم . (عرض تقدیر - برستش) باشلادی . (بیلیمسک؟) اوکدن بر (متورمه) دنکمز لکی کوستر ییوردک . برکون صکره (مایس) لک صافی ، جید براتی برکونی باشلامشدی . برابرجه (بر طاغ باشنده ترنم) ایتدک .
دیکله دیکه شوطوغان نغمه لری
نوبهارک دل بر جوشنده
دیوردم ایل حایم اوپوسون
مایسک نذشلی اغوشنده .
نشیده می بزم ایچون برترانه سرور تشکیل ایتدی . اوراده بر (جوی وصال) تخیل ایدردم . وانی (تصور) ایتمک ایستردم . و دیمک آرزو ایدردم ، که طاقدینک کل کی سینه کده بایلیمش قالدیم جوی وصل کده سنک بر کجه جک غشی اولیم اوت ، چونکه کلدسته امال (مسن ایدک) ایسته بوکون اوکچمش کونلری یاز ایدرک مرتبه خزان اولیورم . ای طیب ناز ! سن بکا (اولسه خستم) شقایب دیه خطاب ایتمسک .
(کیجه !) ، اوشب تأثره که بسلیمک قارا کلقلری (ایچنده غشی اولمشدم . سکار (روزنامه هجران) یازمق ایستدم . (نشیده روح) می دیکتمک آرزوسنده بولندم . لکن سن ختم قازنجی برضربه (اتفال) ایه جریحهدار ایتدک .
نوسال معلومات
کورددی رغبت فوق العاده اوزرینه برنجی مابعدک نفعه لری کلا فروخت ایلش اولمغه ایکنمی اولتی اوزره قریباً طبعه مباشرت ایدیه جکدر .
معلومات - ظاهر بک طبعه سنده طبع اولمشدر